

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

שניאורסאהן

מליובאוויטש

חנוכה

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק ב

(תרגום הפשוט)

יוצא לאור על ידי

„מכון לוי יצחק“

כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים ושתיים לבריאה
שנת מאה ועשרים לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח

לזכות

אסתו שרה בת אדל מרים תחי'
לרגל יום הולדתה ביום ח"י כסלו
לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק,
ומתוך בריאות הנכונה, ולשנת ברכה והצלחה בגו"ר

*

נדפס ע"י משפחתה שיחיו

הי' שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved One
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:
<http://www.torah4blind.org>
TO DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

חנוכה

ועוד ועיקר: להוסיף בלימוד והפצת פנימיות התורה (ותורה בכלל – ענינו של יעקב), שמן (רוזן דרוזין) שבתורה, באופן שמאיר „על פתח ביתו מבחוץ“⁷, „יפוצו מעינותיך חוצה“⁸, „עד דכליא רגלא דתרמודאי“⁷.

(משיחות ש"פ מקץ, שבת (ו') חנוכה, אדר"ח טבת תשנ"ב)

(7 שבת שם.
8 משלי ה, טז.)

א. „מצות חנוכה – נר איש וביתו“

תנו רבנן! מצות חנוכה נר איש וביתו, והמהדרין נר לכל אחד ואחד, והמהדרין מן המהדרין בית שמאי אומרים יום ראשון מדליק שמונה מכאן ואילך פוחת והולך, ובית הלל אומרים יום ראשון מדליק אחת מכאן ואילך מוסיף והולך.. פליגי בה תרי אמוראי (=חולקים בכך שני אמוראים) .. חד אמר: טעמא דבית שמאי כנגד ימים הנכנסין, וטעמא דבית הלל כנגד ימים היוצאין. וחד אמר: טעמא דבית שמאי כנגד פרי החג, וטעמא דבית הלל דמעלין בקודש ואין מורדין.

מן הניסוח „פליגי² בה תרי אמוראי“ נראה להבין בפשטות, שהמחלוקת בין שני האמוראים איננה רק לגבי הטעמים של בית שמאי ובית הלל, אלא יש לכך השלכה גם על ההלכה.

ואכן כך מוסבר בכמה ספרים ופוסקים³ שהמחלוקת בין הרמב"ם⁴ לבין בעלי ה„תוספות“⁵

– אם, כדעת ה„תוספות“, „מהדרין מן המהדרין“ היא תוספת רק על הענין של „נר איש וביתו“, שה„מהדרין מן המהדרין“ מדליקים בלילה השני של חנוכה שני נרות עבור כל בני הבית ביחד, או, כדעת הרמב"ם, שהכוונה היא להוספה גם על ה„ומהדרין נר לכל אחד ואחד“, ש„המהדרין מן המהדרין“, הרי בנוסף להדלקת „נר לכל אחד ואחד“, הם נוהגים גם באופן של „מוסיף והולך“, או „פוחת והולך“, במספר הנרות עבור כל אחד מבני הבית – שמחלוקת זו תלויה בשתי הדעות של האמוראים שלעיל:

לפי הדעה הראשונה, „שטעמא דבית שמאי כנגד ימים הנכנסין וטעמא דבית הלל כנגד ימים היוצאין“, אין מדליקים עבור כל אחד מבני הבית בנפרד, אלא רק „נר איש וביתו“, כדי שיהא ניכר שמספר הנרות הוא כנגד הימים – נכנסין או יוצאין, ולא משום שיש פחות או יותר בני בית⁶.

ואילו לפי הדעה השנייה, ש„טעמא דבית שמאי כנגד פרי החג וטעמא דבית הלל דמעלין בקודש ואין מורדין“, אין צורך להבחין במספר הימים לפי מספר הנרות, ולפי טעם זה מוסיפים ה„מהדרין מן המהדרין“ גם על ה„מהדרין“ נר לכל אחד ואחד.

אך אפשר לומר שההבדל להלכה בין שני הטעמים הללו איננו רק כיצד להסביר את הדין של „מהדרין מן המהדרין“, לפי ה„תוספות“ או הרמב"ם, כי אם גם לפי מנהגנו – כפי שפוסק הרמ"א⁷, „וכן המנהג פשוט“, שכל אחד מבני

(1) שבת כא, ב. – לאחר זמן י"ל אנציקלופדי' תלמודית כרך טו (ירושלים תשמ"ז), ושם בערך חנוכה הובאה שקו"ט כו' בכמה ענינים דלקמן. ושי"ט.

(2) בשאלות סוף שאילתא כו (שלפנינו) ליתא הלשון „פליגי“. ושם עוד שיינויים. אבל ראה שאילתות דפוס ירושלים (תשכ"א) שאילתא כו. וראה הלשון בריף ורא"ש שם. ובמס' סופרים פ"ב ה"ה: ונרות כב"ה משום מעלין בקודש ולא מורדין כעין ימים היוצאין. וראה לקמן הערה 19.

(3) ה' הנותן אמרי שפר (למהראנ"ח) פ' וישב – הובא בברכ"י או"ח רסתרע"א. פ"ח וביאורי הגר"א שם.

(4) הל' חנוכה רפ"ד.

(5) שבת שם ד"ה והמהדרין.

(6) כבתוס' שם שכתבו, דאיכא היכרא כשמוסיף והולך

או מחסר שהוא כנגד ימים הנכנסים או היוצאים.

(7) סי' תרע"א ס"ב.

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל

הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

גה.

מהתגלות תורת חסידות חב"ד ע"י רבינו הזקן בי"ט כסלו הולך וניתוסף ביתר שאת וביתר עוז בכל שבעת הדורות דנשיאי תורת חסידות חב"ד, כולל ובמיוחד ע"י התייסדות ישיבת תומכי תמימים, חיילי בית דוד שיוצאים למלחמת בית דוד לנצח את אלה "אשר חרפו עקבות משיחך"¹, ולהביא בפועל ההתגלות דוד מלכא משיחא², ובפרט בדורנו זה, שכבר נשלמו כל הענינים, וצריכים רק "לפתוח את העיניים" ולראות ש"הנה זה (המלך המשיח) בא"³.

* * *

מההוראות מהאמור לעיל בנוגע למעשה בפועל:

כיון שנוסף לכך שדורנו זה הוא דור האחרון של הגלות, סוף הגלות, ודור הראשון של הגאולה, התחלת הגאולה, נמצאים אנו בימי סגולה השייכים להגאולה. יש להוסיף מיום ליום (כהוראת ימי חנוכה⁴ ש"מכאן ואילך מוסיף והולך"⁵) בהענינים המביאים את הגאולה בפועל ובגלוי.

ומהם:

חיזוק האמונה התשוקה והצפי' לביאת המשיח, עד כדי כך, שנרגש אצלו שכל זמן שמשיח צדקנו עדיין לא בא בפועל ובגלוי, ימיו חסרים, כדברי יעקב שאפילו מאה ושלושים שנה הם "מעט"⁶, כיון שעדיין לא באה הגאולה בפועל.

(1) תהלים פט, נב.

(2) ראה שיחת שמה"ת תרס"א – לקו"ד ח"ד תשפז, ב ואילך. סה"ש תש"ב ס"ע 141 ואילך.

(3) שה"ש ב, ח ובשהש"ר עה"פ.

(4) ובאופן של פעולה נמשכת גם לאחרי ימי חנוכה – שהרי "מעלין בקודש ו(עאכו"כ

(ש"אין מורידין" (שבת כא, ב).

(5) שבת כא, ב. שו"ע או"ח סתרע"א ס"ב.

(6) ויגש מז, ט.

לקוטי

הבית מדליק נרות חנוכה ומוסיף והולך – גם בכך יש הבדל בהלכה למעשה בין שני הטעמים⁸, כפי שיוסבר להלן.

ב. ההשלכות של מחלוקת האמוראים שלעיל על ההלכה למעשה לפי מנהגנו

כאשר הדליק אדם בלילה השני נר אחד בלבד, מאיזו סיבה שהיא, יש להסתפק, כמה נרות עליו להדליק בלילה השלישי:

לפי הדעה הראשונה, ש"טעמא דבית הלל כנגד ימים היוצאין", מובן בפשטות, שעליו להדליק שלושה נרות כנגד הימים היוצאין. אך לפי הדעה השניה, ש"טעמא דבית הלל דמעלין בקודש ואין מורידין", די בכך אם ידליק רק שני נרות, כי גם אז יקיים את ההידור של "מעלין בקודש ואין מורידין".

הבדל זה הוא רק במקרה של "בדיעבד", כאשר לא קיימו לפני כן את המצוה בהידור. אך קיים הבדל בהלכה למעשה גם כאשר קיימו בלילות הקודמים את מצות נר חנוכה באופן של "מהדרין מן המהדרין":

כאשר יש לאדם שמן וכדומה המספיק רק לשני נרות בלילה השלישי של חנוכה – כמה נרות ידליק? לפי הדעה הראשונה יוצא, לכאורה, שמשום שבין כך ובין כך אין בידו לקיים את המצוה, כנגד ימים היוצאין⁹, די"ו בהדלקת נר אחד כדי לקיים את עיקר המצוה "נר איש וביתו", כי באמצעות הוספת עוד נר

(8) ראה גם שפת אמת שבת שם שקו"ט בהנפק"מ בין ב' המ"ד.

(9) ראה גם צפע"נ מהד"ת נט, א (נעתק בצפע"נ כללי

התהומ"צ ערך חנוכה).

(10) ויתרה מזה י"ל דאסור להדליק שנים – דמביא אחרים לידי תקלה במספר הנרות שידליקו.

חנוכה

שיחות

לא יתוסף בהידור המצוה, כי אין בידו נרות, כנגד ימים היוצאין"¹¹.

ואילו לפי הדעה השניה ש"טעמא דבית הלל דמעלין בקודש ואין מורידין" עליו להדליק שני נרות. אמנם אין הוא מקיים בכך את ההידור בשלימות – אין הוא נוהג באופן של "מעלין בקודש" – אך הוא מקיים לפחות את "ואין מורידין". הוא איננו מדליק פחות משני הנרות אשר הדליק בלילה השני¹².

ג. חפצא או גברא

ביתר עומק יש לומר, שיש הבדל בין שתי הדעות לגבי מהות הקשר שבין "מהדרין מן המהדרין" לבין "מצות נר חנוכה":

ההבדל ביניהם בפשטות הוא: לפי הדעה הראשונה קשורים הטעמים של בית שמאי ובית הלל לימי חנוכה – כנגד הימים הנכנסין וכנגד הימים היוצאין. ואילו לפי הדעה השניה, קשורים הטעמים לענין "צדדי" – פרי החג, והנהגת האדם בקודש.

במילים אחרות: א) זוהי חובה החלה על "גברא": בכך שהוא מוסיף והולך בכל לילה במספר הנרות, או פוחת והולך לפי דעת בית שמאי, נוסף הידור בקיום המצוה של האדם, אך הנרות שהוא מוסיף הם בבחינת "רשות"¹³. ב) זהו פרט ודין במצוה עצמה¹⁴, הנרות

(11) ולדעת הכתב סופר (שו"ת או"ח סקל"ה) אסור לגרוע מן המנין דלילה זה. ע"ש.

(12) וגם להדיעות דצ"ל מעלין דוקא אבל, בשוין נמי אסור" (ר"ן למגילה כו, א. מאירי שם. דיעה הראשונה בשו"ע או"ח סקנ"ג ס"ד) – הרי בנדו"ד שאי אפשר לו להעלות, ולאידך – מחוייב בהדלקת ג"ח (משא"כ גבי ס"ת שבמגילה שם כו, א), פשוט שטוב יותר להדליק ב' נרות (בשווה ללילה שלפניו) מזהוריד ממש. – ועצ"ע בליל ד' ויש לו רק לשני נרות.

(13) לשון הרמ"א מדרכי משה סי' תרעד (מהג"מ). ביאורי הגר"א סתרע"ו ס"ה.

(14) וי"ל דזהו החילוק בין "מהדרין" או "מצוה מן המובחר": "מהדרין" מדבר בהגברא, ו"מצוה מן המובחר"

נעשים „הפצא דמצוה”¹⁵ של מצות נר חנוכה¹⁶.

והמפרשים מציינים הבדל בהלכה למעשה בין שני הסברים אלו: כאשר הביאו לאדם את הנרות הנוספים לאחר שברך על הנר הראשון, האם עליו לברך על הנרות של ההידור, וכפי שידועה מחלוקת האחרונים בכך¹⁷.

וזהו ההבדל בין שתי הדעות:

לפי הדעה הראשונה, ש„טעמא דבית שמאי כנגד הימים הנכנסין וטעמא דבית הלל כנגד הימים היוצאין” – שזהו טעם הקשור לימי החנוכה ולנס חנוכה, שעליו תקנו את מצות נר חנוכה – הרי הנרות שמוסיפים בכל יום הם חלק מחנוכה וממצות נר חנוכה, הנרות הם נרות מצוה של חנוכה, וכפי שמוכן גם בפשוטות, שעל ידי הוספה בנרות מתפרסם כיצד בכל יום נוסף משהו בנס הנרות¹⁸.

– בהפצא. ועפ”ז תומתק הוספת הרמב”ם שם „והמהדר יתר על זה ועושה מצוה מן המובהר כו”.

15) ולהעיר שבטור וש”ע שם (סתרע”א ס”ב) לא הובא שיש „מצות נ”ח” ויש „מהדרין כו” וּמפשוטות הלשון „כמה נרות מדליק בלילה הראשון מדליק אחד מכאן ואילך מוסיף והולך כו” משמע, דההוספה נעשית חלק מגוף המצוה, וראה הערה 17.

16) מלשון הרמ”א (ס”א תרע”ד ס”א) ד„עיקר מצותו אינו אלא נר אחד והשאר אינו למצוה כ”כ” – אין הכרח דס”ל שההידור הוא רק במעשה הגברא ושאר הנרות הם מעין „רשות” – שהרי כותב „כ”כ” (ובפרט שלא כתב כלשונו בד”מ מהג”מ „רשות” (הנ”ל הערה 13)), כ”א שגם הם נעשים חלק מהמצוה, אלא שבזה אפשר ב’ אופנים: א) דהל עליהם שם המצוה ומ”מ אינם נעיקר מצותו (ואין מברכין עליו בפ”ע?). ב) דנעשים כעיקר המצוה. וראה בהמצוין בהערה הבאה.

17) ראה אנציקלופדיא שם ע’ ערב. וש”נ. אלא שבכמה אחרונים (ש”ג) הסברא לא לברך על הידור מצוה הוא (גם) מצד מעשה הגברא, „היכן צונו דלא הוה רק למהדרין” (לשון הפרמ”ג א”א ר”ס תרעו). וראה ביאורי הגר”א (שבהערה 13).

18) ראה פנ”י שבת שם ד”ה פליגי בה. שו”ת גליא מסכת או”ח ס”ז. וראה לשון הלבוש שם סתרע”א ס”ב. ולהעיר מלשון הר”ף: לשנה אחרת קבעום ח’ ימים

ואילו לפי הדעה השניה, ש„טעמא דבית שמאי כנגד פרי החג וטעמא דבית הלל דמעלין בקודש ואין מורידין” – שאלה טעמים אשר אינם קשורים לימי החנוכה ולנס חנוכה¹⁹ – הרי ה„מהדרין מן המהדרין” היא תוספת והידור רק בדרכו של ה„גברא” באופן כללי – שהאדם יהיה מעלה בקודש וכו”²⁰, אך לא ב„הפצא” של המצוה.

ד. טעמי הדעה השניה אינם קשורים לחנוכה

לפי זה ניתן להבין את ההדגשה וההרחבה בפירושו של רש”י על סוגיה זו, ואלה דבריו: פרי החג, מתמעטין והולכים בקרבנות דפרשת פינחס. מעלין בקודש ואין מורידין מקרא ילפינן לה (=נלמד מפסוק) במנחות בפרק שתי הלחם²¹.

לכאורה, אין מובנת ההרחבה „בקרבנות

טובים כו’ והלכך מברכין אניסא כל יומא ויומא כו’ הואיל ובכל יום ויום ה” הנס מתחדש באותו פח של שמן (וראה גם הלשון בב”י ס”א תרע”ב ד”ה ומ”ש „מתשובה אשכנזית”). אבל ע”פ מש”כ בביאורי הגר”א הנ”ל (הערה 3) דדעת הר”ף היא כמ”ד הב’ מדהביא מימרא דרבב”ח אר”י שני זקנים כו’ ומסקנא דב’ זקנים היא כמ”ד מעלין בקודש, מובן דלדעתו הוספת הנרות אינה מוסיפה בהנס בכ”י (כבפנ”י כו’ הנ”ל), וא”כ הנרות הנוספים אינם מגוף המצוה כ”א רק מצד המצוה דמהדרין (מעלין בקודש) שעל הגברא (ראה לשון הב”י שם. ולהעיר מצפ”ע שם).

19) בשו”ת גליא מסכת (וראה גם פנ”י) שם ועוד דב’ הטעמים צריכים ז”ל, דגם למ”ד כנגד פרי החג ומעלין בקודש כו’ צריך להטעם כנגד ימים היוצאין או הנכנסין. וכן משמע במס’ סופרים (הנ”ל הערה 2). אבל זהו רק לקבוע מספר הנרות, משא”כ בנוגע לתוכן ההידור – „עיקר טעמיהו על פי פרי החג ומעלין בקודש .. אין ענין פלוגתתן נוגע ונובע מקורו מיסוד ושושן נס של חנוכה” (שו”ת שם). ואכ”מ.

20) ראה חז”ג מהר”ל שבת שם: מ”מ מצד האדם מתעלה האדם ביתרון של קדושה יותר ולפיכך כו’. וראה מ”ש בספרו נר מצוה ד”ה ת”ר נר חנוכה (ע’ כא ואילך). 21) צט, א.

ומתגעגעים לגאולה האמיתית והשלימה.

וכיון שבנ”י עוסקים בלהט („קאכן זיך”) בביאת המשיח – הרי מובן, שבכל ענין מחפשים לכל לראש את השייכות עם „אחכה לו בכל יום שיבוא”.

ובנדו”ד: בעמדנו בימי החנוכה – הגם שבחנוכה כלולים כו”כ ענינים – מדגישים לכל לראש את שייכותה עם הגאולה: סיבת היו”ט היא בשל נס פך השמן שאירע בקשר עם הדלקת המנורה בביהמ”ק, ואח”כ היתה חנוכת המקדש ע”י החשמונאים (פינו את היכלך וטהרו את מקדשך). הרי זה מזכיר ליהודי מיד, וזה מוסיף לו עוד יותר באחכה לו בכל יום שיבוא ובנין וחנוכת ביהמ”ק השלישי, והדלקת המנורה ע”י אהרן כהן גדול, בגאולה האמיתית והשלימה ע”י משיח צדקנו.

... ועד”ז מובן גם בנוגע לפרשה שקוראים בשבת חנוכה זו: מיד כשיהודי שומע וקולט בקריאת התורה את המילה „מקץ” – מתעורר הוא: אהא! זה מרמז על קץ הגלות, וקץ הימים וקץ הימין³, קץ הגאולה!

אח”כ כאשר הוא קורא ושומע את ההפטורה – „ראיתי והנה מנורת זהב כולה גו”⁴ – הוא קולט מיד שהמדובר הוא אודות הגאולה העתידה!⁵

הקריאה אודות הנשיאים בכלל ואודות נשיא לשבט ראובן בפרט – מזכירה לו מיד שבגאולה האמיתית והשלימה יהיו כל הנשיאים, ואז יתגלה איך שבנ”י הם ה„בכור” דכל העולם כולו.

נר רביעי דחנוכה – מזכיר מיד את הגאולה הרביעית. הזמן בו תהי’ שלימות גילוי אלקות בכל ד’ רוחות העולם.

... ועד"ז איז אויך מובן בנוגע צו דער פרשה וועלכע מ'לייענט דעם שבת חנוכה: גלייך בשעת אַ איד הערט און דערהערט בקריאת התורה דעם וואָרט "מקץ" – כאַפּט ער זיך: אַהאַ! דאָס איז מרמז אויף דעם קץ הגלות, און קץ הימים און קץ הימין³, דער קץ הגאולה!

דערנאָך בשעת ער לייענט און הערט די הפטורה – "ראיתי והנה מנורת זהב כולה גו"⁴ – דערהערט ער גלייך אַז דאָס רעדט זיך וועגן די גאולה העתידה!⁵

די קריאה וועגן די נשיאים בכלל און וועגן נשיא לשבט ראובן בפרט – דערמאָנט אים גלייך אַז מ'וועט האבן די אַלע נשיאים בגאולה האמיתית והשלימה, און דעמולט וועט נתגלה ווערן ווי אידן זיינען דער "בכור" פון כל העולם כולו.

נר רביעי חנוכה – דערמאָנט גלייך אויף דער גאולה הרביעית. ווען עס וועט זיין שלימות גילוי אלקות בכל ד' רוחות העולם.

(משיחות ש"פ מקץ, שבת חנוכה תנש"א)

(3) ראה אוה"ת ריש פרשתנו. לעיל ע' 15. וש"נ.

(4) זכר' ד, ב.

(5) מדרש – הובא בלקו"ת בהעלותך לד, סע"ב.

כאשר אדם שקוע בתוקף ("ליגט שטארק") בענין מסויים, הרי טבע בן אדם, שכאשר באים ענינים נוספים הוא מחפש ומוצא – לכל לראש – את הנקודה המשותפת עם הענין שבו הוא שקוע (אע"פ שיכולים להיות בזה עוד ענינים, וענינים עיקריים).

בנוגע לבנ"י, ובפרט בסוף זמן הגלות (לאחרי שכלו כל הקיצין¹, וכ"ק מו"ח אדמו"ר העיד שכבר עשו תשובה וסיימו הכל) – "שקועים" הם ב"אחכה לו בכל יום שיבוא"², שבמשך כל היום (בכל יום) מחכים

דפרשת פינחס²², ומדוע חשוב לציין ש"מעלין בקודש..." (א) נלמד מ"קרא"²³, (ב) שלימוד זה הוא, במנחות בפרק שתי הלחם?

ויש לומר – רש"י מדגיש שלפי דעה זו אין הטעמים של בית שמאי ובית הלל קשורים לחנוכה ולנס חנוכה.

"פרי החג מתמעטין והולכים בקרבנות דפרשת פנחס" – לכך אין כלל קשר עם חנוכה. "מעלין בקודש ואין מורידין מקרא ילפינן לה במנחות בפרק שתי הלחם" זהו (א) לימוד והוראה בתורה שבכתב, בעוד אשר כל ענין החנוכה הוא מדברי סופרים, (ב) לימוד זה הוא, במנחות בפרק שתי הלחם – זוהי הוראה כללית לגבי הענינים הנדונים במנחות, ללא קשר לחנוכה.

ה. ההבדל בהלכה למעשה במקרה אחר

לפי הסבר זה של המחלוקת, מובן, שההלכה השניה לגבי ההלכה למעשה, המוזכרת לעיל בסעיף ב' – כאשר יש לאדם רק שני נרות בלילה השלישי של חנוכה, האם ידליק נר אחד או שנים – איננה הכרחית.

(22) בפשטות י"ל דבא להדגיש למתמעטים והולכים בקרבנות, היינו דמצינו הענין דפוחת והולך בקודש (ראה חדא"ג מהרש"א שם. פנ"י שם. ועוד), אבל עדיין צריכה ביאור ההוספה, דפרשת פנחס.

(23) ואולי י"ל דרש"י בא לפרש שיש בזה חיוב ומה"ת [ולא כבברכות כה, א: גמירי מעלין כו' (וראה ירושלמי בכורים פ"ג ה"ג: שמעתי שמעלין כו'). וראה שד"ח כללים מערכת מ"ם כלל קצד. מאסף לכל המחנות או"ח סכ"ה סקי"ב – הדיעות בכמה פרטים בזה]. ועפ"ז מתורצת קושיית הפוסקים (הג"ל הערה 17) דאין לברך על הידור.

גם לפי הדעה ש"טעמא דבית הלל כנגד ימים היוצאין" עליו להדליק בלילה השלישי שני נרות אם אין בידו שמן לשלושה – כי למרות שלא יקיים את שלימות ההידור הדרוש בלילה השלישי, בכל זאת הוא ידליק לפחות כנגד חלק מן הימים היוצאים, כי על ידי כך הוא מוסיף בעצם המצוה. נרות החנוכה מושלמים אצלו יותר, ואינם מפרסמים רק את עיקר נס הנרות, אלא גם את ההוספה בנס יחסית ליום הראשון²⁴,

אלא יהיה הבדל בהלכה למעשה במקרה שאין בידו די שמן כדי לקיים אפילו את ההידור של היום הקודם – כגון אילו יש בידו בלילה השמיני פחות משבעה נרות – וההבדל למעשה הוא באופן הפוך מן הנאמר לעיל:

לפי הדעה הראשונה, כנגד ימים היוצאין, כיון שזהו חלק מגוף המצוה של חנוכה עליו להדליק כל מה שבידו, כדי להוסיף ככל יכולתו במצות נר חנוכה, כדלעיל.

אך לפי הדעה השניה, ש"טעמא דבית הלל דמעלין בקודש ואין מורידין" – שהתוספת בנרות איננה קשורה לעצם המצוה של נרות חנוכה – יוצא, שעליו להדליק רק, נר איש וביתו, ולקיים את עיקר המצוה.

אם הוא יוסיף על עיקר המצוה, עלול להיווצר מצב שהוא עובר על "ואין מורידין". אך לא כן אם יקיים ביום זה את עיקר המצוה כתיקונה – "נר איש וביתו".

(משיחות מוצש"ק פר' מקץ תשל"ט)

(24) ואין לבטל ודאי זה מפני חשש תקלה לאחרים (דלעיל הערה 10).

הוספה

בשורת הגאולה

ט.

בשעת אַ מענטש ליגט שטאַרק אין אַ געוויסע זאַך, איז דער טבע בן אדם, אַז בשעת עס קומען נאָך זאַכן זוכט ער און געפינט – צום אַלעם ערשטן – די נקודה משותפת מיט דער זאַך אין וועלכער ער ליגט (אע"פּ וואָס אין דעם קענען זיין נאָך ענינים, און ענינים עיקריים).

בנוגע צו אידן, ובפרט בסוף זמן הגלות (לאחרי וואָס כלו כל הקיצין¹, און כ"ק מו"ח אדמו"ר האָט מעיד געווען אַז מ'האָט שוין תשובה געטאָן און מ'האָט אַלץ פאַרענדיקט) – „ליגט מען" אין „אחכה לו בכל יום שיבוא"², אַז במשך כל היום (בכל יום) וואָרט מען און מ'בענקט נאָך דער גאולה האמיתית והשלימה.

און וויבאַלד אַז אידן קאָכן זיך אין ביאת המשיח – איז פאַרשטאַנדיק, אַז אין יעדער זאַך זוכט מען לכל לראש די שייכות מיט אחכה לו בכל יום שיבוא.

ובנדו"ד: שטייענדיק בימי החנוכה – איז הגם אַז חנוכה האָט אין זיך כו"כ ענינים – אונטערשטרייכט מען צום אַלעם ערשטן איר שייכות מיט דער גאולה: דער יו"ט קומט צוליב דעם נס פון פך השמן וואָס האָט פאַסירט בקשר מיט הדלקת המנורה אין ביהמ"ק, און דערנאָך איז געווען די חנוכה המקדש ע"י החשמונאים (פינו את היכלך וטהרו את מקדשך). דערמאָנט דאָס גלייך אַ אידן, און דאָס גיט ביי אים צו נאָכמער אין זיין אחכה לו בכל יום שיבוא און בנין וחנוכה ביהמ"ק השלישי, און הדלקת המנורה ע"י אהרן כהן גדול, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

(1) סנהדרין צו, ב.

(2) נוסח „אני מאמין" (נדפס בכמה סידורים) – ע"פ לשון הכתוב חבוקק ב, ג. פיה"מ להרמב"ם סנהדרין הקדמה לפרק חלק היסוד הי"ב.

לזכות

כ"ק אַדוּננוּ מוּרנוּ וּרְבִינוּ

מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ

🌀 🌀 🌀

ויה"ר שע"י קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל 'ביאת דוד מלכא משיחא'

🌀 🌀 🌀

יחי אַדוּננוּ מוּרנוּ וּרְבִינוּ מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ

לְעוֹלָם וָעֶד